

VBB DIGITALE NIEUWSBRIEF

59

MAART 2026

H

et kan niet alle dagen kermis zijn... En daarom treft u nu een nieuwsbrief aan die niet zo dik is als u van ons gewend bent.

Dat heeft diverse redenen. Eén daarvan is dat we maar een betrekkelijk kleine ploeg aan het werk zijn. Ondanks vele eerdere oproepen blijken er nauwelijks mensen te zijn, die willen of kunnen meewerken. Het zal de tijdsgeest wel zijn. Een andere reden is, dat sommige zaken nu eenmaal prioriteit hebben boven het hobbywerk.

Niettemin kunnen we u het volgende deel van de serie over Lissabon presenteren. Zo krijgt u toch een aardige indruk over korpsen, die in andere landen helemaal anders georganiseerd zijn dan bij ons het geval is. Wat heel opmerkelijk is: ook al doen ze de dingen anders, toch gaat het goed. "Anders" hoeft dus niet noodzakelijk "fout" te betekenen, iets, dat we in onze tijd van protocollair werken wel eens dreigen te vergeten. Met een gedegen kennis van je vak kan het soms ook anders, en soms zelfs efficiënter of beter.

We hebben voor deze nieuwsbrief een speciaal artikeltje gemaakt over een aantal branden en calamiteiten dat plaatsvond in de eerste veertig jaar van de twintigste eeuw. Het is altijd mooi om te zien, dat ook de tijd waarin iets gebeurt van invloed is op de werkzaamheden van de brandweer. Uit die tijd kunnen we helaas maar weinig foto's vinden. Die zijn er wel,

maar de rechten zijn daarvoor nog altijd zo hoog, dat we daarvan maar beter geen gebruik kunnen maken.

Uit bovenstaande blijkt dus wel heel duidelijk, dat de brandweer midden in de samenleving staat. Een andere plaats en een andere tijd betekent dus automatisch een andere brandweer. Goed om dat weer eens bij stil te staan.

Natuurlijk zorgt Adriaan weer voor zijn vaste rubriek Klassieker Nieuws, en dit keer komt daar een autoladder in voor, die we opnieuw op het spoor zijn gekomen.

Enkele aankondigingen van aardige bijeenkomsten zorgen ervoor dat uw agenda wat extra wordt gevuld.

Adriaan heeft ook weer een interessant stuk samengesteld over de wat kleinere Fiat automobielen, een merk waar we in ons land maar weinig over horen als het gaat over brandweerswagens. Dit keer wordt ook aandacht besteed aan de ziekenwagens van dat merk en type (en zelfs de politie komt aan bod), dus zo wordt het allemaal nog interessanter voor velen van ons.

Dus al is de nieuwsbrief niet zo omvangrijk als u van ons gewend bent, we hopen toch dat u het de moeite waard vindt.

Namens alle medewerkers,

PETER SNELLEN

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de
**VBB | Nederlandse Vereniging van
Belangstellenden in het Brandweerwezen**

SAMENSTELLING Peter Snellen (eindredactie) en Jeroen Steenhuis (vormgeving)
REACTIES info@brandweer.org
KOPIJ INSTUREN uiterlijk 15 februari 2026

Goed gereedschap...

Goed gereedschap is het halve werk. Dat weten vaklieden, dat weten doe-het-zelvers en dat weet het boevengilde ook. Deze laatste categorie (wellicht beschouwen zij zichzelf ook als vaklieden...) heeft echter de onhebbelijke eigenschap zijn gereedschappen doorgaans niet volgens de gebruikelijke route bij de vakhandel of via een Europese aanbesteding aan te schaffen. Liever hanteren zij de methodiek van proletarisch medegebruik door het te 'lenen' van een beroepsgroep die het in de praktijk toch maar zelden gebruikt: de brandweer! Alleen brengen ze het daarna nooit meer terug...

Bovenstaande situatie begint sinds enkele maanden welhaast epidemische vormen aan te nemen in Nederland. De ene na de andere brandweerkazerne wordt in de nachtelijke uren opengebroken, waarna grijpgrage handen de materiaalkasten technische hulpverlening in de TS of HV deskundig ledigen. Ettelijke hydraulische spreiders, scharen en rammen zijn alzo onvrijwillig een tweede leven begonnen in dienst van de georganiseerde misdaad. Naar verluidt is vorig jaar en dit jaar al minstens 26 keer een brandweerkazerne beroofd van dit levensreddend materiaal. Sommige korpsen hebben wel erg veel pech; de collega's in Brakel bijvoorbeeld, overkwam het drie keer in een jaar tijd. Vet balen natuurlijk!

Het zware hulpverleningsspul is, om begrijpelijke redenen, zeer geliefd bij het boevenvolk. Immers, met dat hydraulisch geweld kun je uitstekend rol- en schuifdeuren van bedrijfshallen of rolluiken van juweliers forceren. Of desgewenst een geldautomaatje uit een gevel wrikken. Gaat makkelijker dan met een koevoet of een overmaatse schroevendraaier. Het gemak dient de mensch, nietwaar?

Gelukkig wordt in vrijwel alle gevallen 'tijdig' ontdekt dat het materiaal van eigenaar is verwisseld. Maar je zal het maar meemaken, dat je na een melding van een ongeval met beknelde slachtoffers ter plaatse arriveert en het redgereedschap wilt uitpakken en dan lege kasten aantreft... Dat is dan ook de reden waarom de brandweer grote bezorgdheid uit over dit misdadige fenomeen. Diefstal is immer een ongewenste daad, maar bij diefstal van dit soort materialen kunnen er mensenlevens mee gemoeid zijn.

Verbazend ook te horen hoe ver de gestolen hulpverleningsgereedschappen soms reizen voor hun nieuwe job. Tot ver buiten de gebruikelijke regionale dekkingsplangebieden! Onlangs in februari gelezen in mijn favoriete ochtendkracht: een hydraulische spreider werd, dankzij de ingebouwde 'tag', gesignaleerd in Zwitserland, alwaar hij was gebruikt bij een kraak van een geldautomaat...

Het is op veel
plaatsen kennelijk
wel erg makkelijk om
binnen te komen en
brandweerwagens
leeg te roven

Wacht even, wat schreef ik net? Even herlezen... een 'tag'! Een stukje mini-techniek waarmee het apparaat gevolgd en getraceerd kan worden? Heeft elk hydraulisch redapparaat zo iets? Hmm, frappant dat die spreider dan pas gedetecteerd werd toen hij al in Zwitserland was en daar zijn klus al had gedaan. Je zou zeggen dat het, met de huidige stand der techniek, een peulenschilletje moet zijn om de boeven reeds minuten na hun proletarische daad op te sporen, aan de kant te zetten en op te sluiten. Ik lees berichten van bestolen medeburgers die via een simpele app op hun smartphone

zelf al hun gestolen fiets hebben teruggevonden. Als een burger met een smartphone dat kan, moet onze immer onvolprezen veldwachterij toch ook in staat zijn om gestolen materialen met vitaal maatschappelijk nut in een handomdraai terug te vinden?

Een andere oplossingsrichting is de inbraakbeveiliging van brandweerhuizen een flink beetje te versterken. Het is op veel plaatsen kennelijk wel erg makkelijk om binnen te komen en brandweerwagens leeg te roven, zonder dat alarm wordt geslagen. Maar ja... je kan die redgereedschappen natuurlijk niet in

een inbraakvrije kluis met tijdslot bewaren, want als de nood aan de man is, moet je binnen twee minuten na het alarm de kazerne uitrollen om een beknelde persoon uit zijn/haar/hen benarde positie te bevrijden.

Toch zien we her en der al signalen van oprukkende beveiligingslijnies. In mijn eigen dorpje bijvoorbeeld, waar onlangs een stevige verbouwings- en uitbreidingsoperatie van de brandweerkazerne plaatsvond, wordt ook het terrein rondom heringericht. Er wordt een groot en hoog hekwerk met elektronische toegangsbeveiliging geplaatst, waardoor de lokale brandweerpost meer het karakter zal krijgen van een streng beveiligde militaire compound. De keerzijde: belangstellend jonggrut dat tijdens een fietstochtje met paps en mams even langs de brandweerkazerne wil rijden om de blinkende rode

de lokale brandweerpost meer het karakter zal krijgen van **een streng beveiligde militaire compound**

het voor de criminelen opneemt en als verzachtende omstandigheid aanvoert dat nooit is bewezen dat diefstal van redgereedschap mensenlevens in gevaar heeft gebracht... en dat bovendien dat spul in de praktijk toch maar hoogst zelden wordt gebruikt. Een taakstraffe dan maar, mijnheer/-vrouw de rechter!

Nou, ik weet wel wat... Misschien is het wel veel effectiever als het gelooft wordt uitgeleverd aan het besloten corps. En vermits... maar dat is een ander verhaal dat voor een ander artikel...

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Klassiekernieuws

SAMENSTELLING **ADRIAAN KRIEK** AFBEELDINGEN UIT DE COLLECTIES VAN **ADRIAAN KRIEK, PETER SNELLEN**

Via Facebook kwam ik bij toeval foto's tegen van een Nederlandse DAF en een Magirus, die ergens buiten in Estland staan te verkommeren. De DAF FF1600DT300 met het kenteken BH-78-LN is in 1983 in dienst genomen bij de brandweer **GRONINGEN**. Na twaalf jaar is het voertuig geschonken aan de brandweer Estland en kreeg als standplaats Tallin. In 2000 overgenomen door de brandweer Lilleküla als tweede voertuig en later reservevoertuig. In 2010 overgenomen door de brandweer Keila als tijdelijk voertuig. In 2012 afgevoerd naar een opslag van de vrijwillige brandweer Mustjala en in 2023 gedoneerd aan het Järva-Jaani Vanatehnika Varjupaik museum.

De tweede Hollander is een Magirus-Deutz 135D12F met het kenteken 40-GB-35 die in 1972 bij de brandweer Terneuzen in dienst was, op de post **SAS VAN GENT**. In 1994 werd het voertuig geschonken aan de brandweer Duszyni in Polen, waar hij uiteindelijk terecht kwam in het Järva-Jaani Vanatehnika Varjupaik museum.

Klassiekernieuws

SAMENSTELLING **ADRIAAN KRIEK** AFBEELDINGEN UIT DE COLLECTIES VAN **ADRIAAN KRIEK, PETER SNELLEN**

JÄRVA-JAANI MUSEUM CENTRUM

Het Järva-Jaani Museum Centrum beslaat het grootste gedeelte van het buitengebied met honderden voertuigen, machines en apparatuur voornamelijk uit het Sovjettijdperk. Het twee hectare grote terrein is verdeeld in thema's, personenwagens, vrachtwagens, brandweerwagens etc. Het museum is tevens een historisch complex met verschillende attracties gefocust op de lokale geschiedenis, vintage technologie en brandweererfgoed.

De eerste verdieping is een informatieruimte over de geschiedenis en tevens ingericht met bezienswaardigheden van Järva-Jaani. Op de tweede verdieping bevindt zich een themaruimte over de geschiedenis van de brandbestrijding.

Het Brandweermuseum Järva-Jaani is gevestigd in de helft van het gebouw van het museumcentrum en toont brandweerapparatuur uit de 20e eeuw, zoals hand- en motorspuiten. In een apart gebouw zijn een aantal fraaie wat oudere brandweer voertuigen te zien.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Klassiekernieuws

SAMENSTELLING ADRIAAN KRIEK AFBEELDINGEN UIT DE COLLECTIES VAN ADRIAAN KRIEK, PETER SNELLEN

MUSEUM VAN ALLES EN NOG WAT

Zo'n twintig jaar geleden kwam ik in contact met het echtpaar Karens uit Nieuwkoop. Samen verzamelden ze, zoals het museum vermeld, "Van alles en nog wat". De eigenaren hadden zelfs een 3-tal brandweerwagens in hun bezit, waarvoor ik speciaal was gekomen.

Na het bezoek van het museum, kreeg ik de mogelijkheid om de drie voertuigen buiten op foto te zetten. Er was een Fordson van de brandweer **MAASSLUIS**, een Chevrolet van de brandweer **KROMMENIE** en een Chevrolet van de brandweer **ALMELO**.

Ik kreeg via Peter Snellen een foto waar de Chevrolet van Almelo nu in een Duits Brandweermuseum staat. Samen met twee andere brandweerwagens staat de Chevrolet te pronken in dit kleine Duitse museum. De foto is gemaakt door Christian Beien, die samen met zijn zoon eigenaren zijn van het Duitse museum. Samen hebben zij een hal in de buurt van Keulen, waar ze onder meer ook een LF20 van het Amerikaanse leger met Metz-opbouw hebben staan.

De Chevrolet autoladder verscheen in 2019 op internet, want de hele verzameling van het echtpaar Karens werd tijdens een veiling te koop aangeboden. Daarvoor had men geprobeerd, of de gemeente de hele verzameling kon overnemen, maar dat mislukte. Omdat Christian en zijn vader zeer geïnteresseerd waren in deze Chevrolet, hebben ze hem gekocht en naar Duitsland laten brengen. Ze hebben de autoladder weer in rijdende toestand gekregen, waar ze wel het een en ander hebben moeten doen (banden, remmen, roestvlekjes ed.).

Volgens Christian valt dat rijden toch eigenlijk niet mee; de stalen Geesink ladder is erg zwaar en het chassis van de wagen is eigenlijk te licht. Zelf noemde hij het dragende voertuig een soort van "zwaar Amerikaanse Pick-up" en dat betekent dan dat -

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

1e Oldtimertreffen

Bent u in het bezit van een
hulpverleningsvoertuig?

Gratis deelname
10:00u - 16:00u

Wij zoeken voor aankleding van onze
5e internationale
112Beurs voertuigen.

Aanmelden 112beurs@brandweervlaanderen.be

Zaterdag 9 mei 2026
Brandweerdepot Weelde

Gratis deelname
10:00u - 16:00u

Wij zoeken voor aankle
5e internationale
112Beurs voertuigen.

Aanmelden 112beurs@brandweervlaanderen.be

FOLLOW US ON FACEBOOK : 112Beurs Weelde België

Internationale 112Beurs Weelde - België

Bourse pompiers
feuerwehr treffen
Fire brigade memorabilia sale

9 Mei 2026
10:00u- 16:00u

Adres : Weelde Depot, Gemeinde 54,
Hal7 2381 Weelde (België)

Aanmelden standhouder - Register exhibitor
Inscrire un exposant - Aussteller anmelden
112beurs@brandweervlaanderen.be

Jubileumfeest Brandweermuseum Hellevoetsluis

11 en 12 juli
10 tot 16 uur

1. Blusboot Jan v/d Heijden II
2. Gezamenlijke Brandweer
3. Magirus-Club
4. USAR Tentoonstelling
5. Clown Kim
6. Blusboot Havenbrandweer
7. Brandweermuseum Hellevoetsluis
8. Jeugdbrandweer
9. Stoombrandspuit

....en nog
diverse andere
verassingen!

RUILBEURS

22 MAART 2026

Op 22 maart 2026 is er weer een ruilbeurs in de ruimten van het Landesverband der Feuerwehren in NRW in Wuppertal. Ook het archief van het Landesverband is die dag geopend, zodat de bezoekers van de beurs onder de deskundige leiding van erevoorzitter en archivaris Dr. Klaus Schneider zichzelf een beeld kunnen vormen over wat daar te zien is. Op de ruilbeurs vindt u van alles: vooral vakliteratuur, helmen, mouwemblemen, maar ook uitrusting en uniformonderdelen. Ook modelauto's waren er de laatste jaren volop te zien en te kopen of te ruilen. Zelfs enkele grotere apparaten en voertuigen vonden tijdens de afgelopen ruilbeurzen een nieuwe bezitter.

Tijdens de ruilbeurs van 2025 kwamen honderden enthousiastelingen en verzamelaars, waaronder mensen uit Stuttgart (Baden-Württemberg), uit de wijde omgeving van Giesen (Hessen) en uit Nederland en Luxemburg naar Wuppertal. Allemaal hadden ze hetzelfde doel: contacten te leggen en te onderhouden en voor de eigen collectie of die van het museum waar men werkt, weer interessante of historisch belangrijke objecten te verkrijgen.

Vanaf dit moment kunt u al tafels reserveren. Dat kan via volgende link: <https://www.feuerwehrverband.nrw/verband/themen/feuerwehr-brandschutzgeschichte/bewerbung-tauschboerse>.

Voor bezoekers is geen aanmelding nodig.

De beurs vindt plaats in de Landesgeschäftsstelle van het Verband der Feuerwehren in NRW e. V.; Windhukstraße 80 42277 Wuppertal (Duytsland)

SAMENSTELLING PETER SNELLEN

RAMPZALIG NEDERLAND TUSSEN 1900 EN 1940

De Nederlandse Wet veiligheidsregio's en Veiligheidswet BES stellen dat een ramp¹ een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis is die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen zijn in ernstige mate geschaad of worden bedreigd;
- er is een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

In deze korte lijst² zijn alleen gebeurtenissen opgenomen waarbij vijf of meer doden zijn gevallen, waarbij geen verwantschap tussen de doden

bestond en gebeurtenissen waarbij er sprake is van een zeer groot effectgebied (minimaal de grootte van een gemeente). De coördinatie tussen de hulpdiensten moet duidelijk grootschaliger zijn dan bij een regulier incident.

Door de overheidsinstanties die betrokken zijn bij de rampenbestrijding wordt bij een ramp het opschalingsniveau GRIP 3 of GRIP 4 afgekondigd. Dit wil echter niet zeggen dat bij iedere afkondiging van GRIP 3 of 4 er sprake is van een ramp.

Een aantal calamiteiten waarbij de brandweer naar aller waarschijnlijkheid is ingezet:

1907	23 september	Amsterdam	Grote brand in woningcomplex aan de Marnixstraat, 8 doden.
1911	10 juli	Zaandam	Brand in twaalf panden op de Dam, 6 doden.
1914	10 juli	Almelo	Brand in Stoomspinnerij Twente, 5 doden.
1917	21 mei	Valthermond	Veenbranden, 17 doden.
1918	13 september	Weesp	Treinramp, 41 doden en 42 gewonden. De grootste treinramp in de Nederlandse geschiedenis tot 1962
1925	10 augustus		Stormramp, vooral Borculo werd zwaar getroffen, 5 doden en 80 gewonden.
1929	24 juli	Ommelanderswijk	Explosie in aardappelmeelfabriek Wilkens, 8 doden.
	9 september	Rotterdam	Scheepsbrand op Britse tanker Vimeira, 11 doden.
1931	29 december	Tilburg	Cafébrand aan de Heuvel, 5 doden.
1936	8 februari	Amsterdam	Brand Oudezijds Achterburgwal, 8 doden.
	31 oktober	Schiedam	Explosie van Griekse tanker bij Wilton-Fijenoord, 17 doden.
1938	11 mei	Rotterdam	In aanbouw zijnde muur stort in op voetgangers, 7 doden en 8 gewonden.

Enkele van deze incidenten zullen we eens tegen het licht houden. Op die manier blijken er vroeger ook flinke branden te zijn geweest, waarvan opvallend veel branden in woonhuizen en industriële gebouwen, waarbij slachtoffers te betreuren waren. Opvallend is dan wel, dat de oorzaken en de soort branden duidelijk afwijken van de calamiteiten in onze tijd. Wanneer is het de laatste keer geweest dat u hoorde van een grote

scheepsbrand? Of dat een brand was uitgebroken door het omvallen van een petroleumkacheltje? De preventiemaatregelen en de nieuwe technologie hebben duidelijk invloed gehad op het aantal en de soort van branden in woonhuizen en fabrieken. Ook zo gezien is de brandweer een afspiegeling, van de samenleving waarin men functioneert. Een samenleving, die gevormd wordt door tijd en plaats.

RAMPZALIG NEDERLAND TUSSEN 1900 EN 1940

1907
23 september

Brand in woningcomplex aan de Marnixstraat te Amsterdam

Vier mannen, vier vrouwen en twee kinderen kwamen te overlijden bij die brand aan de Marnixstraat 275. Toen de brandweer ter plaatse kwam, sloegen de vlammen al aan de voorzijde uit het pand. Ook aan de Lijnbaansgracht was de brand al uitslaand. Onmiddellijk werd getracht het pand te benaderen om eventuele slachtoffers te kunnen redden, maar de manschappen die te dicht bij de vensters kwamen, moesten door hun collega's nat gehouden worden. Na enige tijd konden brandweerlieden het pand betreden; toen die terug kwamen bleek al snel dat men slechts stoffelijke overschotten had aangetroffen.

Dat er zoveel mensen om het leven kwamen mag geen wonder heten. Het was een oud pand waarin slechts één smalle trap als vluchtweg kon functioneren. Beneden was een koekwinkel gevestigd en daarboven waren vier woningen. De krant³ geeft een fraai overzicht van hoeveel en welke mensen in het huis woonden. Op één hoog woonde een gezin bestaande uit man, vrouw en kind. Op de zelfde verdieping aan de achterkant de familie Rust, bestaande uit een echtpaar met drie kinderen. Twee hoog was bestemd voor een weduwe met drie kinderen en een echtpaar met twee kinderen, waarvan de vrouw in verwachting was. Op drie hoog woonde een echtpaar met eveneens drie kinderen. Op vier een bejaard echtpaar met een volwassen zoon. Al met al woonden er dus negentien personen in dat ene huis.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

1918
13 september

Spoorwegramp bij Weesp

Op 13 september 1918 (de Eerste Wereldoorlog loopt op zijn eind) vindt er even voorbij het station van Weesp het tot dan toe ernstigste treinongeval van Nederland plaats. Met 41 doden en 42 gewonden (aanvankelijk ging men uit van 50 à 60 doden) was dit de grootste treinramp in de Nederlandse geschiedenis tot 1962, toen de treinramp bij Harmelen plaatsvond die nog altijd in het gemeenschappelijk geheugen ligt. Daarbij vielen toen 93 doden en 52 gewonden

De locomotief en enkele wagons van een forensentrein zouden van het talud zijn afgerold en in het water van het Merwedekanaal zijn terecht gekomen. Bij het oprijden van de helling van het station Weesp naar de brug over het Merwedekanaal (heden ten dage Amsterdam-Rijnkanaal genoemd) verzakte de dijk over een lengte van 90 meter. Dit bleek het gevolg te zijn van de overvloedige regen van de voorgaande tijd en de slechte staat waarin de spoordijk verkeerde. Op het moment van de verzakking was de locomotief al op de brug.

De trein was in Amersfoort samengesteld uit twee delen, de voorste rijtuigen kwamen uit Zwolle, de achterste uit Enschede. In Hilversum werd nog een rijtuig aangehaakt. De trein bestond uit locomotief HSM 520 en elf rijtuigen. De vertrektijd was 9.46 uur uit Amersfoort en 10.10 uur uit Hilversum, volgens de dienstregeling had de trein om 10.40 uur in Amsterdam moeten aankomen.⁶

De stationschef van Weesp sloeg om 10.45 uur alarm. Een in de trein toevallig aanwezige chirurg verleende eerste hulp, spoedig geassisteerd door twee toegesnelde artsen uit Weesp. Ook vier religieuzen verleenden hulp. Militairen die toevallig in de buurt waren snelden eveneens te hulp. Ook niet getroffen spoorwegpersoneel verleende eerste hulp. Een goed beeld over het gewondenvervoer uit die tijd treft men aan in *De Maasbode*: "De licht-gewonden werden op met stroo bedekte boerenwagens weggevoerd, om verder naar de gasthuizen te Amsterdam te worden getransporteerd."⁷

Er kwam een hulp trein uit Naarden-Bussum en daarna ook ongevallenwagens en rijtuigen voor gewondenvervoer uit Amsterdam, gevolgd door een Rode Kruis trein. Om 12.40 uur konden de eerste gewonden en de niet-gewonden naar Amsterdam vertrekken. Ongeveer twee en een half uur na de ramp kwamen omstreeks 13.00 uur de eerste gewonden aan bij het ziekenhuis. Ook op het Merwedekanaal passerende schepen werden aangehouden en vervoerden gewonden naar Amsterdam. Om circa 14.00 uur vertrok een schip met de laatste overblijvers aan boord.

© Streek - Amsterdam

SPOORWEGONGELUK WEESP.
VERZEKERT U TOEGEKOMEN ONGEVALLEN

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Kleine ITALIAAANTJES

Fiat 238

TEKST ADRIAAN KRIEK FOTO'S COLLECTIE AUTEUR, FRANK VAN DER WEERDEN, PETER SNELLEN, WIM SCHUITEMA, PETER DE KOCK, KORPORA EN ARCHIEF VISSER

In mijn vorige artikel heb ik het gehad over kleine Italiaanse brandweerwagens in Nederland. Nu wil ik het over de opvolger van de Fiat 1100, de Fiat 238 hebben. Het model Fiat 238 is tegenover de Fiat 1100 een klein beetje gegroeid: de wielbasis is van 2300 mm naar 2400 mm gegaan. Ook is de spoorbreedte van 1374 mm naar 1484 mm gegaan. Bij elkaar genomen is hij dus een behoorlijk stuk groter geworden. Het is echter geen succesnummer geworden, ondanks zijn prijs en compacte afmetingen; in die tijd was de Volkswagen Type 2 een gewilde bestelwagen, die bekend was om zijn degelijkheid. De Italiaanse voertuigen hadden niet de beste naam; ze hadden zelfs de naam dat ze al in de showroom stonden te roesten. Daar is gelukkig in de jaren tachtig snel verandering in gekomen.

De Fiat 238 werd van 1967 tot 1983 door de Italiaanse autobouwfabrikant Fiat geproduceerd, als de opvolger van de Fiat 1100T. Deze voorwielaangedreven wagen was gebaseerd op het chassis van de Autobianchi Primula. Oorspronkelijk had hij ook een 1221cc motor van de Fiat 124 of optioneel een 1438cc motor. De 238 werd vanaf het begin in veel verschillende carrosserie-uitvoeringen voor bedrijfs- en personenvervoer geleverd en gebruikt. Er was ook een aparte versie voor ambulances. Afgeleid van de 238 is de Fiat 241 met achteraandrijving een auto geschikt voor meer laadvermogen, maar deze werd alleen geleverd met de 1438cc motor.

In 1974 introduceerde Fiat een nieuwe bestelwagen, de Fiat 242 met een grotere benzinemotor en ook een dieselvariant. Vier jaar later kreeg de Fiat 238 een facelift en werd Fiat 238 E, herkenbaar aan een andere grill. De 238 werd tot 1983 geproduceerd en vervangen door de Fiat Ducato, waarvan de productie al in 1981 was gestart.

Brandweervariaties op de Fiat 238

De bekendste brandweervariaties zijn de Fiat 238 Pick-up brandweerwagens van de Nederlandse Spoorwegen, waarvan er ongeveer dertien door het hele land gestationeerd zijn geweest. Deze personeel/materieelwagens werden in de jaren 1972-1975 gebouwd door Ziegler, en waren voorzien van een draagbare motorspuit die 1600 l/min leverde. De achterkant

was voorzien van twee deurtjes, en doordat er een vrij lage instap was, kon men ook gemakkelijk in de laadruimte komen. Op het dak was een imperiaal geplaatst, waar een tweedelige ladder en drie zuigslangen waren aangebracht. Na ongeveer tien jaar werd het tijd voor een nieuwe serie Pick-Up wagens. In 1985 koos de Nederlands Spoorwegen voor de Mercedes-Benz 307D305 als opvolger, die werden opgebouwd door de firma Bakker uit Montfoort. Ook deze werden weer voorzien van draagbare Ziegler-motorspuiten.

In 1985 nam de bedrijfsbrandweer van Vrumona te Bunnik een voertuig van de Nederlandse Spoorwegen over, het kenteken was 18-BB-52 en het was gestationeerd op Crailo.

De meeste Fiat 238 brandweerwagens zijn personeel-/materiaalwagens. De enige twee voertuigen die er wel uit springen, zijn de twee voertuigen van het voormalige Dijkzicht Ziekenhuis in Rotterdam, het tegenwoordige Erasmus MC. Beide voertuigen hebben aan de zijkant een dubbele deur en aan de andere kant een rolluik. Andere bedrijfsbrandweerwagens op een Fiat 238 chassis zijn die van Avebe te Veendam en van de Esso Raffinaderij te Rotterdam Botlek.

Ook de politie maakte sporadisch gebruik van Fiat 238 voor het dagelijkse werk, hoewel de Volkswagen Type 2 in die tijd al helemaal ingeburgerd was.

Drie carrosseriebouwers hebben Fiat 238 chassis' opgebouwd tot ambulance: Versteegen in 's-Hertogenbosch, Akkermans in Oud-Gastel en Visser in Leeuwarden. De meeste werden voorzien van een verhoogd polyester dak om meer stahoogte te geven, maar ze bleven erg compact. Met name voor niet-spoedeisend patiëntenvervoer werd in veel gevallen gekozen voor de compacte Fiat 238, zowel met als zonder verhoogd dak.

Ook de Bescherming Bevolking had diverse Fiat 238 in gebruik, zoals een exemplaar met verhoogd dak die in gebruik was als materiaalwagen.

Bij dit artikel heb ik een overzicht gevoegd van Fiat 238 voertuigen die - voor zover bij mij bekend - bij de brandweer in dienst geweest zijn.

FIAT 238 BRANDWEERWAGENS IN NEDERLAND

KORPS	TYPE	KENTEKEN	IN DIENST	OPMERKINGEN
Doesburg	PM.	TF-77-63	1962-1974	
Ommen	PM6 (MSD LD1000)	UA-57-74	1963-19..	
West-Terschelling	PM7	UA-53-62	1964-1974	
Hollum	PM6	XS-59-69	1968-1977	
Rijssen	PM9	AJ-04-77	1969-1977	
Veenendaal	PM./VC	39-89-VH	1972-1982	
Dijkzicht Ziekenhuis, Rotterdam	PM.	DF-17-11	1972-19..	
Baarn	GM2	59-09-ZH	1973-1978	
Avebe, Veendam	GM2	JB-62-20	1974-1991	
Nederlandse Spoorwegen	PM6 (MSD LD1600)		1975-1985	circa 13 stuks
Geldrop	GM2	60-DB-78	1978-1984	
Esso, Botlek	PM.	91-XJ-25	1978-1999	
Nuenen	GM2	58-GB-86	1979-1985	
Dijkzicht Ziekenhuis, Rotterdam	PM. (MSD)	BB-47-XH	1981-19..	
Vrumona, Bunnik	PM6 (MSD LD1600)	18-BB-52	1985-19..	ex NS

VRUMONA, BUNNIK

NEDERLANDSE SPOORWEGEN

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

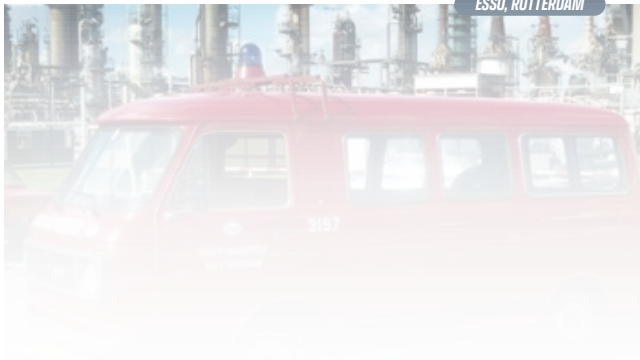

Met het roepnummer 83 en later 480 reed deze Fiat 238 uit 1972 zo'n 10 jaar in VEENENDAAL

NUENEN had een gereedschaps-materiaalwagen op Fiat 238 uit 1979 die door Doeschot was ingericht.

ESSO, ROTTERDAM

AVEBE, VEENDAM

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

POLITIE

BESCHERMING BEVOLKING

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

PHILIP MEDISCHE DIENST

VEENBOER, HEERHUGOWAARD

ZIEKENHUIS PRINSES BEATRIX, GORINCHEM

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

DE GESCHIEDENIS VAN DE BRANDWEER VAN LISSABON [4]

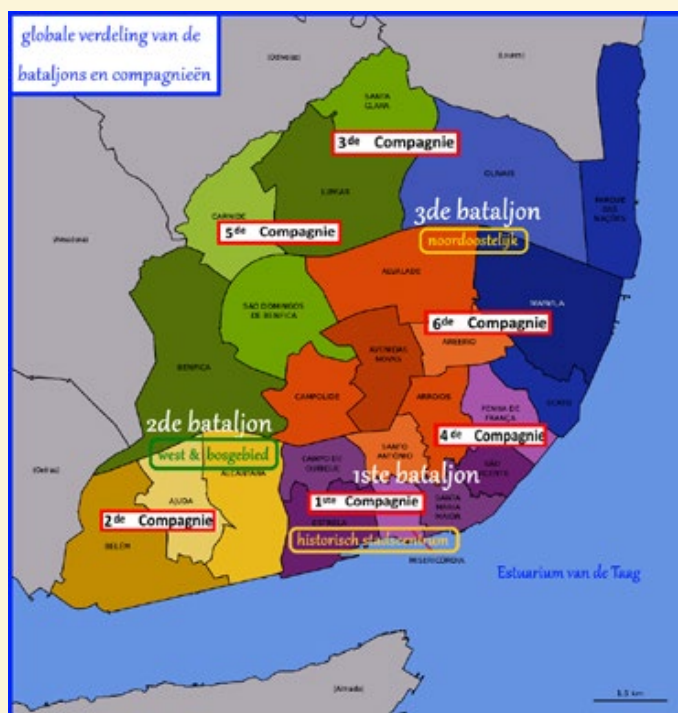
LISSABON, DE BRANDWEER VAN VANDAAG DE DAG

Het *Regimento de Sapadores Bombeiros de Lisboa* (RSB Lisboa) is de gemeentelijke beroepsbrandweer van Lissabon. Het is nu een dienst van het stadsbestuur die verantwoordelijk is voor de veiligheid van mensen en eigendommen in de stad door middel van reddings- en preventieacties en ondersteuning van de civiele bescherming.

TEKST THORSTEN UMBACH, JOSÉ DE LUCENA BRON WEBSITE BRANDWEER LISSABON, JAARVERSLAG 2020

De brandweer van Lissabon vindt zijn verre oorsprong in de oudste brandweer van Portugal, die op 25 augustus 1395 werd opgericht bij decreet van koning João I op verzoek van het stadsbestuur van Lissabon. In de loop der eeuwen onderging de gemeentelijke brandweer tot 1852 verschillende hervormingen en reorganisaties. In dat jaar werd een uitgebreidere en meer gedetailleerde verordening afgekondigd

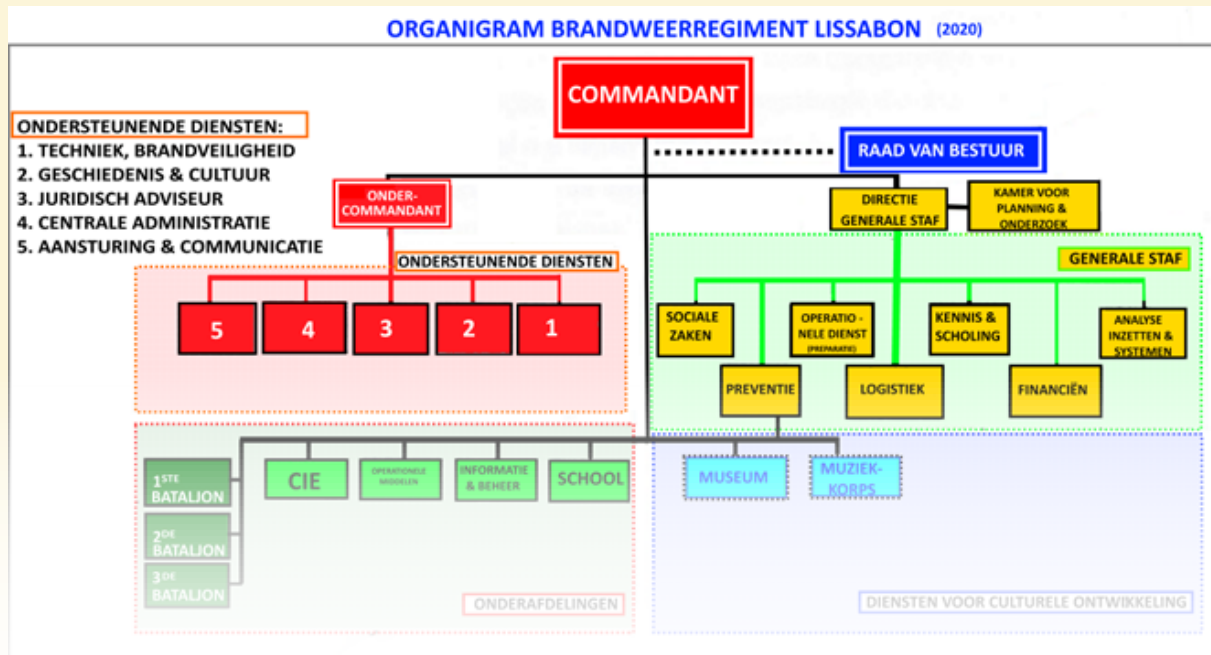
die ging over de preventie en bestrijding van branden in de stad. In het kader van deze verordeningen werd de gemeentelijke brandweer officieel bekend als de Gemeentelijke Brandweer. In 1901 werd de brandweer gemilitariseerd en overgeheveld van de jurisdictie van de gemeente naar de jurisdictie van de staat. Het werd dus een staatsbrandweer. In 1925 werd het korps, opnieuw onder gemeentelijk toezicht, omgedoopt tot Gemeentelijk Openbaar Reddingskorps. In 1930 (dus als na vijf jaar) werd het omgedoopt tot Brandweerbataljon en in 1988 kreeg het de status van Regiment Brandweer.

Organisatie

Met meer dan zevenhonderd medewerkers is de RSB de enige brandweer van regimentsniveau in Portugal. Het RSB is vergelijkbaar met een gemeentelijk directoraat en ressorteert rechtstreeks onder de burgemeester van Lissabon. Het is als volgt georganiseerd:

- Commando;
- Ondersteunende organen voor het Commando;
- Algemeen ondersteunende organen;
- Uitvoerende diensten (onderafdelingen).
- De uitvoeringsorganen omvatten:
 - 1 Commando en Diensten Compagnie;
 - 6 Brandweer Compagnieën;
 - 1 Compagnie Speciale Interventies, gevestigd in de kazerne Incarnatie;
 - 1 Detachement op de luchthaven van Lissabon (opgeheven in december 2014);
 - de Brandweerschool.

De muziekkapel

De Muziekkapel van de Brandweer van Lissabon bestaat for-

jaren dertig, toen de uitvoeringen veel professioneler werden.

werd de gelijktijdig en de noodzaak van het muziekkorps er

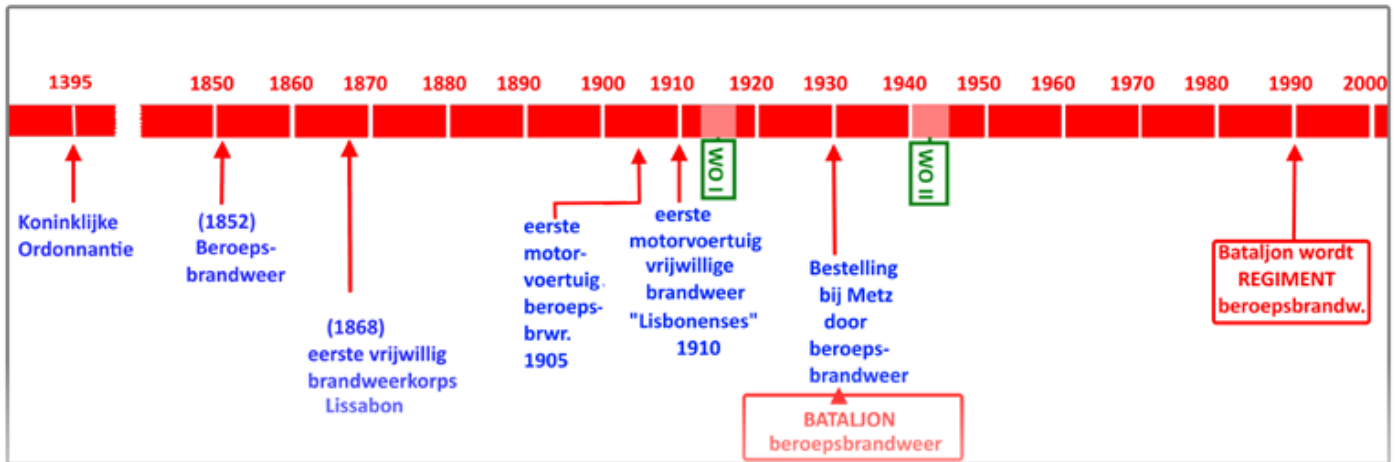
Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

DE GESCHIEDENIS VAN
DE BRANDWEER VAN LISSABON (4)

GESCHIEDENIS IN KORT BESTEK

25 augustus 1395 Brief van koning Jan I waarin, op verzoek van het stadsbestuur, concrete maatregelen ter voorkoming en bestrijding van branden in Lissabon worden bevestigd. Het is het eerste document dat bekend is over een brandweerkorps in Portugal.

1546 Voor het eerst neemt het stadsbestuur een dertigtal bezoldigde ambtenaren in dienst voor de brandweer, waaronder timmerlieden, metselaars en arbeiders, en koopt daartoe gereedschap.

1834 Oprichting van de Brandweercompagnie van Lissabon.

1834 Oprichting van de Brandweercompagnie van Lissabon.

1836 Publicatie van de tabel van brandseinen, met het aantal luidklokken van de kerkklokken en de parochie waarmee zij overeenkwamen.

1840 Oprichting van het (gemeentelijk) brandweerkorps van de gemeente Lissabon.

1852 Oprichting van het beroeps brandweerkorps van de gemeente Lissabon.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

FOTOCOLLECTIE SERGE AMORES Y MARTINEZ AMORÉ

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

DE GESCHIEDENIS VAN
DE BRANDWEER VAN LISSABON (4)

FOTOCOLLECTIE JOSÉ DE LUCENA, THORSTEN UMBACH

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

2017

2018

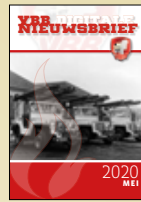

VBB DIGITALE NIEUWSBRIEF

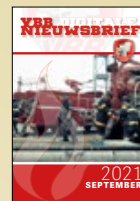
2019

2020

2021

2022

2023

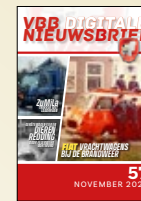

2024

SPECIALS

2025

2026

